

Een van de stallen op het melkveebedrijf van de familie Van Loon. Links van de voeder gang de Jerseys, rechts de Holsteinkoeien.

© DIRK AUDENAERT

BELGEN ONDER DE INDRUK IN MICHIGAN

In het derde artikel over de studiereis naar de Amerikaanse staten Wisconsin en Michigan, die een groep van dertien Oost-Vlaamse veehouders eind oktober maakte, brengen we deze keer onder meer het verhaal van de familie Van Loon. Ook 'The incredible Dr. Pol' – bekend van de gelijknamige reality tv-reeks op National Geographic – ontving de groep in zijn praktijk. – *Dirk Audenaert & Jonas Hanssens, landbouwconsulenten Boerenbond*

Melkveebedrijf Mibelloon

Tijdens de rondreis door de VS mocht een bezoek aan de familie Van Loon niet ontbreken. We werden er hartelijk ontvangen door Marleen en de kinderen. Leon en Marleen emigreerden in 2001 met hun vier kinderen vanuit Kalmthout naar Michigan. De start verliep zeker niet vlekkeloos door problemen met de firma Van Bakel uit Nederland. Daardoor kon de familie Van Loon pas in april 2002 voor het eerst koeien melken op de huidige locatie. De problemen werden aangepakt en intussen werd er op een tweede locatie ook een volledig nieuwe melksite uitgebouwd. De verslagenheid was groot toen Leon kanker kreeg en in het najaar van 2016 overleed. Marleen en drie van de vier kinderen zetten het bedrijf met volle overgave verder. Intussen hebben ze ruim 8500 melkkoeien verspreid over drie locaties.

In het begin werden alle akkerbouwwerkzaamheden uitgevoerd door loonwerkers,

maar de 'machinemicrobe' van Leon was te groot en de ruwvoederwinning gebeurt nu grotendeels met een eigen machinepark. Hierdoor kan men nog beter toezien

op de kwaliteit van het geogste product. De regio is relatief dunbevolkt, wat maakt dat het ruwvoeder (luzerne en maïs) binnen een straal van 15 km rond het

© DIRK AUDENAERT

Gert Van Loon leerde in Amerika zijn echtgenote Els Lippens kennen, die ook van Vlaamse origine is.

bedrijf wordt geteeld. De maïskuilen zijn erg indrukwekkend, zo wordt er ongeveer 14 dagen aan één maïskuil van 750 ha gewerkt. Op het bedrijf wordt 1000 ha luzerne, 1600 ha maïs en 200 ha suikerbieten verbouwd. Luzerne is hier meer aangewezen dan gras omdat het gras in de zomerperiode door de droogte zou verdorren. Het klimaat in de regio is vergelijkbaar met een landklimaat in centraal Frankrijk. Luzerne wortelt een stuk dieper en blijft groeien bij droge zomeromstandigheden. Van de luzerne worden in normale omstandigheden vijf sneden geoogst, liefst bij 40% droge stof. De grond wordt gehuurd aan 220 dollar per acre (zo'n 450 euro/ha). De grondprijs varieert rond 8000 dollar per acre (15 à 20.000 euro/ha).

Melkprijs onder druk

De melk wordt geleverd aan Foremost Farms, een coöperatieve melkerij uit Wisconsin. De melkprijs in Amerika wordt uitgedrukt in *Milk Class I, II, III of IV*,

Aan één maïskuil van 750 ha wordt 14 dagen gewerkt.

naargelang de melk als drinkmelk, boter, kaas of poeder verwerkt wordt. Foremost is vooral gespecialiseerd in kaasproductie. Prijsvergelijkingen bij ons beperken zich meestal alleen tot de *Milk Class III*. De melkprijs was er in 2017 gedaald tot 13,5 à 15 dollar per pond (26 tot 29 euro/100 liter). De melkerij rekent recent een lineaire afhouding door op de melk van de leveraars uit Michigan. Deze korting bedraagt maar liefst 4 euro per 100 liter melk ten opzichte van leveraars in Wisconsin. De sterke groei van de melkproductie in Michigan zorgt voor een ruime melkaanvoer en grotere prijsverschillen tussen de staten. Het inkomen staat op het moment van ons bezoek duidelijk onder druk en dit betekent dat er scherp moet worden toegekeken op de kostprijs. De koeien uit één stal werden maar tweemaal per dag gemolken (om op arbeid te besparen) en soja was niet meer in het rantsoen aanwezig. Het rantsoen wordt door een onafhankelijke nutritionist opgevolgd die nu raapschroot in het rantsoen adviseerde. Maïs en luzerne vormen de basis, aangevuld met stro, raapschroot en mineralen.

Het afgelopen jaar werden ook heel wat Jerseykoeien ingeschakeld. Door de hogere gehalten van Jerseymelk is de invloed van de negatieve correctiefactor immers relatief kleiner. De veestapel van Jerseys stijgt in Amerika, vooral onder druk van bepaalde melkerijen die deze melk verkiezen voor hun afzet en wegens de lagere onderhoudsbehoefte van een Jerseykoe. Op het bedrijf zelf werden in

één jaar tijd 1200 Holsteinkoeien vervangen door Jerseys die uit New Mexico werden aangevoerd. De koeien die aangevoerd worden voor de bedrijfsgroei hebben soms een rit van 20 tot 30 uur achter de rug. Ook de vaarskalveren die na de melkperiode elders worden opgefokt, worden over grote afstanden vervoerd. De lage kostprijs van brandstoffen in de VS maakt dit mogelijk. Ter vergelijking: de

- 1 Met een op afstand bestuurbare 'drijvende' mixer wordt de mestlagune eerst gemixt en vervolgens wordt de mest rechtstreeks via sleepslangen of via mestwagens op het land gebracht.
- 2 Opdat de medewerkers zouden weten welke behandeling een koe nodig heeft, krijgen de koeien die bijzondere aandacht nodig hebben een polsband. Iedere aandoening heeft een eigen kleur. 3 De melk wordt na het melken voorgekoeld tot 3 °C en daarna rechtstreeks in de RMO bewaard, waarin ze verder koel gehouden wordt. Er zijn dus geen koeltanks in de melkstal. 4 Een vrachtwagen komt de volle tank halen en zet een lege in de plaats. De maximale aslast is 5 ton, voor een tank van 50 ton heb je dus 10 assen nodig.

1 Een leuke herinnering voor later. De groep op de foto met de wereldberoemde veearts Dr. Pol.
 2 Dr. Pol bij een varken dat stierf aan de slingerziekte. 3 De birthing barn van Fair Oaks. Hier kan je vanop de tribune live zien hoe een koe afkalft.

auto konden we vol tanken met *gasoil* (benzine) tegen 0,55 euro per liter.

Zand is heilig

Ook op dit bedrijf zijn de boxen met zand gevuld. Het mengsel van zand en mest zorgt voor een stroeve vloer, die helemaal niet glad wordt. Het zand en de mest wordt een aantal keren per dag in een bezinkingsput geschraapt, waarna via een circulatiesysteem de mest overloopt in een lagune. De eerste bezinkingsputten moeten regelmatig leeggeschept worden. Het mengen van het mengsel van mest en zand in de lagune is een omvangrijk werk. Met een op afstand bestuurbare 'drijvende' mixer wordt de mestlagune eerst gemixt en dan rechtstreeks via sleepslangen of via mestwagens op het land gebracht. De hoeveelheid mest die op een perceel mag gebracht worden, is afhankelijk van de P-analyse van de bodem. Als de P-waarde tussen 150 en 300 bedraagt, mag een

normale dosis opgebracht worden. Ligt de waarde onder de 150, dan mag een dubbele dosis opgebracht worden. Bij een waarde boven de 300 mag geen dierlijke mest meer worden toegediend. Het was opvallend hoe weinig kunstmest overal nog aanvullend werd verstrekt. Gewassen als luzerne, soja en maïs behoeven inderdaad niet zo veel kunstmest-aanvulling.

Agrotoerisme in Fair Oaks

Fair Oaks is een mega-melkveebedrijf in Indiana waar op elf verschillende locaties 35.000 koeien gemolken worden. Alles is *big* in Amerika, maar het valt op dat deze grote bedrijven een goede verstandhouding willen creëren met de Amerikaanse burger. Fair Oaks slaagt erin om jaarlijks maar liefst 500.000 bezoekers over de vloer te krijgen in hun 'melkvee- en varkensbelevingscentrum'. Het bedrijf richt zich op scholen en op jonge kinderen die vergezeld zijn van hun ouders of

grootouders. Eerst kan je met de bus een rondrit maken door een actief melkveebedrijf, met een bezoek aan de melkstal waar in een carrousel de koeien continu worden gemolken. In een soort cinema kan je nadien een 3D-tekenfilm bekijken waar de manier van werken wordt toegelicht. Waarom wordt biestmelk verstrekt aan de kalfjes? Waarom verkiest een koe een temperatuur tussen -10° en +20 °C? Wat is TMR? Toch ongelooflijk dat in een tekenfilm aan kinderen wordt uitgelegd dat 35.000 koeien zorgen voor 1,3 miljoen liter melk per dag en dat hiermee dagelijks 60 RMO's worden gevuld. Het hoogtepunt van het bezoek is voor velen wellicht een bezoek aan de *birthing barn* (de geboorteschuur) waar je in een zaaltje 'live' kan zien hoe een kalf geboren wordt. Als het kalf door de koe is droog gelikt, staat al een volgende koe klaar om af te kalven. Ook bij andere grote melkveebedrijven zie je ze bepaalde zaken ondernemen om de relatie met de burgers te bevorderen. Denk maar aan de asfaltering van wegen die betaald worden door de landbouwer, deelname aan liefdadigheidsfondsen of de prachtige gazons rond het bedrijf.

Een bezoek aan Dr. Pol als toemaatje

Een bezoek aan 'The Incredible Dr. Pol' van de gelijknamige reality tv-serie was een leuk tussendoortje. Deze veearts met Nederlandse roots – en nog steeds perfect Nederlandstalig – is een cultfiguur die zeer regelmatig te zien is op National Geographic. Zijn belevenissen als veearts worden ondertussen in 26 landen uitgezonden. Maar liefst honderd mensen zijn betrokken bij de opnames en de montage van deze uitzendingen. Zijn cliënteel bestaat hoofdzakelijk uit kleinere bedrijven en hobbyboeren. Tijdens ons bezoek bracht een vrouw een aantal gestorven biggen binnen. Na dissectie wist assistent Dr. Pat onmiddellijk dat slingerziekte de oorzaak was van de sterfte. 'Too much protein' was de oorzaak volgens Dr. Pol. Op bedrijven met meer dan 500 melkkoeien is een veearts meestal vast in dienst. ■

[Dit is het derde artikel van vier over de uitstap die dertien Oost-Vlaamse veehouders maakten naar de Amerikaanse staten Wisconsin en Michigan.](#)